



Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD75PRO01

Programación oficial da materia de MÚSICA TRADICIONAL para o curso 2018-2019

Índice

1. Introducción	3
2. Metodoloxía	3
3. Atención á diversidade	3
4. Temas transversais	3
4.1 Educación en valores	3
4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	3
5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	3
6. Secuenciación do curso	3
6.1 Curso: _____	3
7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	5
8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	5
9. ANEXOS	6
9.1 Criterios para a obtención dos premios fin de grao	6



1. **Introdución**

A asignatura de Música Tradicional é unha optativa do currículo de 6º GP, que trata de ofrecer o alumnado unha formación básica nas pautas de recoñecemento dos principais recursos e patróns das músicas de raíz, folk, e tamén un acercamento as músicas actuais de estilo moderno, que tenden igualmente a tornarse tradición (pop, rock, etc..). Dota o alumnado de ideas, estratexias e solucións para asimilar, modificar e arranxar melodías e pezas, e desenrolar a súa capacidade de traballar “de ouvido”, improvisar basicamente fora da partitura, e crear patróns armónico-rítmicos para todo tipo de pezas e melodías naturais.

2. **Metodoloxía**

A maneira de ensinar e aprender na aula e a través do traballo grupal.

Ensinaránse sempre algunhas pautas teóricas que serán inmediatamente levadas á práctica instrumental e vocalmente polo alumnado.

O debate e a posta en común serán igualmente importantes, sobre todo a partir da 2ª e 3ª avaliación, adicada principalmente ao arranxo e confección de temas.

Un ludismo e amor pola música, así como unha oportunidade de relaxar ás esixencias propias da estrutura académica serán tamen importantes, dado que tamén se pretende que o alumnado gañeen frescura e motivación nun plano máis xeral.

3. **Atención á diversidade**

O alumnado do conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio, cunha gran capacidade de traballo pois ten que compaxinar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais poden ser por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Teremos un alumnado diferente en canto



a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular, que é o conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presenten no aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1. Adaptacións do material didáctico.
2. Variacións da metodoloxía.
3. Proposta de actividades de traballo alternativas.
4. Organización do traballo de forma flexible.
5. Cambio na temporalización dos novos contidos.

4. Temas transversais

4.1 Educación en valores

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais.

Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual. O tratamento destes contidos debe espertar no alumnado una especial sensibilidade cara a dita realidade.

O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz, poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cínquese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias, que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TIC's, pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

O uso de materiais audiovisuais relacionados coa materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos, e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical. Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, grabadoras, tablets, teléfonos, etc) permite analizar no aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o alumno.

O material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado, así como o seu rápido acceso no aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento como Dropbox o GoogleDrive permiten a creación de espazos de compartición de material electrónico para os alumnos que poden ser controlados polo profesor.

Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc.

O uso de todos os materiais relacionados coas TIC's empregados no aula debe respectar en todo momento as leis distribución e da propiedade intelectual dos mesmos.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

-Realizaráse como mínimo unha audición ao final de curso con tódolos temas e arranxos dos grupos confeccionados. Si a produción de material e moi extensa poderáse igualmente audicionar ao final da 2ª avaliación.

-A asignatura igualmente e propensa a poder ofrecer agrupacións para actos no día das letras galegas ou para algun acto de intercambio ou de centro que requira dalgunha actuación de grupos pequenos e de fácil mobilidade.

6. Secuenciación do curso

6.1 Curso: 6ºGP

6.1.1 Obxectivos

- Coñecer, recoñecer e aplicar as pautas básicas de ornamentación típicas da música popular Galega, do ámbito Celta, e tamén das músicas de raíz centroeuropeas.
- Coñecer e recoñecer patróns rítmicos abituais da música de raíz e tamén en estruturas típicas de acompañamento.
- Aprender as principais estratexias e recursos da improvisación libre ou sobre unha base armónica convencional.
- Dominar as principais estratexias que definen e caracterizan un bo arranxo dunha peza musical.
- Conseguir arranxar ou crear temas en pequenos grupos, facendo versións de temas de autor ou creando temas propios.
- Fomentar o recurso de tocar de ouvido.



6.1.2 Contidos

- Clases de adornos, secuenciación e a sua práctica mediante escalas e modelos simples.
- Ornamentación dunha peza limpa.
- Practicar patrons rítmicos regulares e irregulares coas máximas variantes posibles. Descompoñer ritmos irregulares en partes mais pequenas binarias e ternarias, combinalas e crear patrons de acompañamento con elas.
- Crear irregularidades rítmicas en ritmos regulares de 12/8 incluíndo por exemplo $5/8 + 7/8$.
- Sacar de ouvidado algunha peza ou grabación.
- Improvisar sobre secuencias básicas de acordes, como por exemplo I – IV – V – I
- Usar as tensións como notas de paso, y recoñecer e utilizar voluntariamente ditas tensións.
- Improvisar libremente sen ataduras cos compañeiros, recoñecer os modelos que surxen espontaneamente e derivar improvisacións de eles.
- escoitar e analizar unha peza de calidade en grupo para recoñecer as virtudes que fan dela un bo arranxo.
- Confeccionar pequenos grupos e iniciar e apoiar unha dinámica de ensaios semanais destinados a creación e arranxo de pezas.

6.1.3 **Avaliación**

Criterios de avaliación

- O grao de fluidez coa que se incorporan adornos.
- A soltura coa que se manexan determinados patróns rítmicos, tanto melódicamente como acompañando.
- A fluidez e creatividade facendo unha improvisación con acordes básicos ou unha improvisación libre.
- A intuición mostrada para recoñecer as virtudes e características dun arranxo.
- A capacidade de aportar ao grupo nos arranxos e o maior ou menor nivel de participación.

Mínimos esixibles

1ª Avaliación:

- Ornamentación dunha melodía tradicional.
- Creación dun patrón rítmico de acompañamento nun compás irregular e nun compás regular.
- Improvisación de entre 1 e 2 minutos sobre un esquema armónico simple.
- Improvisación libre de 1 minuto.

2ª e 3ª Avaliacións:

- Arranxo e defensa dun tema musical de como mínimo 3 minutos por avaliación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- Revisión ao inicio da clase da tarefa proposta na semana anterior.
- Pequenas probas de control no desenrolo da clase para comprobar a asimilación dos contidos.



- Audicións internas dos grupos para valorar os arranxos en común. Asistencia os seus ensaios para valorar a implicación e aportes individuais ao grupo.

Criterios de cualificación

1ª AVALIACIÓN

CRITERIO	%
USO DA ORNAMENTACIÓN	15
CREACIÓN E RECOÑECIMENTO DE PATRÓN RÍTMICOS	15
IMPROVISACIÓN	30
NIVEL DE PARTICIPACIÓN NA CLASE	20
COMPORTAMENTO	20

2ª e 3ª AVALIACIÓN

CRITERIO	%
BELEZA E RESULTADO DO ARRANXO GRUPAL	30
APORTACIÓN INDIVIDUAL AO ARRANXO	30
COMPORTAMENTO E ACTITUDE NO GRUPO E NOS ENSAIOS	40



6.1.4 Medidas de recuperación

- Habilitárase algún horario de acordo co profesor para ensinar ou avaliar algún dos contidos que o alumno non teña acadado ou asistido.
- O alumno pode alternar a súa asistencia a algún dos grupos para recuperar a clase perdida.
- Os grupos poden quedar fora do horario da asignatura para realizar ensaios e substituír así a clase perdida.

Procedementos de recuperación ordinarios

Ao final de cada avaliación ó alumno terá a oportunidade de demostrar si acadou os mínimos esixibles cunha proba de rendimento si non lle foi posible demostralo nalgunha sesión.

Se perdeu avaliación continua pode presentarse na derradeira semana de curso a unha proba de rendimento onde demostre ter acadado todos os mínimos esixibles das tres avaliacións.

Probas extraordinarias de setembro

- Tódolos mínimos esixibles das tres avaliacións.

6.1.5 Recursos didácticos

- Libros de pezas galegas, celtas e centroeuropeas (“Cancioneiro de Casto Sampedro”, “Os segredos da gaita” (X.L.Foxo), etc.....)
- Manuais básicos de ornamentación e improvisación.



7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Poderáanse realizar adaptacións curriculares en base a necesidades especiais do alumnado ou cambios imprevistos nas súas condicións físicas, estatus laboral, etc...

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Os compañeiros do departamento poden asistir a algunha clase ou audición e comprobar ou opinar acerca de si se están cumprindo os obxectivos ou si se están aplicando a metodoloxía ou procedementos de avaliación. ANEXOS

8.1 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

- Mostrar unha aplicación de recursos melódico – rítmicos por encima da media, e con total fluidez e comodidade.
- Amosar unha capacidade natural e virtuosa improvisando e tocando de ouvido.
- Ter participado e aportado con xenialidade na confección e desenrolo de arranxos.